

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра загальної економічної теорії та економічної політики

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., професор Уперенко М.О.

(підпис)
“ ” _____ 20__ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
за напрямом підготовки 6.030501 «Економічна теорія»**

на тему: «Роль держави у розвитку сучасної економіки України»

Виконавець:

студентка 43 групи факультету економіки та
управління підприємництвом
Погорела Валентина Віталіївна _____
/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор
Уперенко Микола Опанасович _____
/підпис/

Одеса 2019

АНОТАЦІЯ

Погорела В.В. «Роль держави у розвитку сучасної економіки України». Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра за напрямом підготовки 6.030501 «Економічна теорія». Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти державного регулювання економіки в різних країнах світу за певними економічними моделями, формування методів регулювання, визначення необхідності державного втручання в економіку України і шляхи побудови національної моделі державного регулювання економіки.

Проаналізовано погляди вчених-економістів різних теоретичних концепцій про межі втручання держави в економіку, а також аналізу зарубіжного досвіду, виявлені загальні та специфічні закономірності цього процесу в Україні та обґрунтовані пропозиції по його вдосконаленню. Визначена необхідність активного втручання держави в економіку та визначення місця держави на сучасному етапі розвитку України.

Ключові слова: державне регулювання, державний сектор, моделі, методи, державний бюджет.

ANNOTATION

Pogorela V. "The role of the state in the development of the modern economy of Ukraine". Qualifying work for obtaining an educational bachelor's degree in the direction of preparation 6.030501 "Economic Theory". Odessa National University of Economics. - Odessa, 2019.

The theoretical aspects of the state regulation of the economy in different countries of the world according to certain economic models, formation of regulatory methods, determination of the necessity of state interference in the economy of Ukraine and ways of building a national model of state regulation of the economy are considered in this paper.

The views of scholars-economists on different theoretical concepts about the limits of state interference in the economy, as well as the analysis of foreign experience have been analyzed, the general and specific patterns of this process in Ukraine have been discovered and proposals for its improvement have been substantiated. The necessity of active state interference in the economy and determination of the place of the state at the present stage of development of Ukraine are determined.

Keywords: state regulation, state sector, models, methods, state budget.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. СУТНІСТЬ І МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	7
1.1. Теоретичні концепції державного регулювання економіки. Роль держави.....	7
1.2. Основні методи державного регулювання.....	23
1.3. Національні моделі державного регулювання економіки.....	31
РОЗДІЛ 2. РОЛЬ ДЕРЖАВИ В РЕГУЛЮВАННІ СУКУПНОГО ПОПИТУ І СУКУПНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ.....	41
2.1. Структура сучасного ринку. Механізм збалансованості сукупного попиту і сукупної пропозиції.....	41
2.2. Методи державного регулювання сукупного попиту і сукупної пропозиції.....	52
2.3. Регулювання інфляційного процесу.....	61
2.4. Антимонопольна діяльність держави.....	66
РОЗДІЛ 3. ДЕРЖАВА, ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	72
3.1. Державний сектор, вплив на економіку країни.....	72
3.2. Соціальна сфера державної власності і вплив на економіку.....	82
3.3. Державний бюджет та його роль у розвитку економіки.....	97
ВИСНОВКИ.....	116
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	124
ДОДАТКИ.....	129

ВСТУП

Формування в Україні нового типу ринкових відносин зумовило необхідність глибокого комплексного теоретичного аналізу проблеми державного регулювання соціально-економічних процесів. Вивчаючи історію формування основних напрямків і шкіл сучасної економічної теорії, а також практику їх використання державою при розробці економічної політики, ми прийшли до висновку про те, що в усі часи людства, починаючи з самих ранніх ступенів розвитку суспільства, економічні ідеї та теорії розвивалися в рамках методології державного регулювання економіки. Розуміння і використання цього твердження видається дуже важливим для визначення стратегії і тактики України у вирішенні сучасних соціально-економічних проблем.

Незважаючи на досить тривалий період ринкових реформ, Україна все ще немає загальновизнаної концепції нового господарського механізму, в якому б чітко було визначено місце і роль державного регулювання економіки. Діапазон точок зору на роль держави в економічному житті суспільства досить широкий: від повного заперечення державного втручання в економіку до вкрай жорсткої диктатури держави.

Актуальність проблеми. В сучасні економіці держава займає особливе місце. Її роль постійно зростає. Державне регулювання економіки є складовою частиною процесу відтворення. Його об'єктивна необхідність пояснюється потребою подолання вад ринкового саморегулювання, виконання економічних функцій держави та раціональному функціонуванню господарської системи. У всі часи держава тою чи іншою мірою впливала на життя в суспільстві, втручається в економічні процеси. З іншої сторони ринкова конкуренція впливала на ціни і доходи, чим в певній мірі регулювала рівновагу між попитом та пропозицією, забезпечувала макроекономічну стабільність. Проте в міру розвитку товарного виробництва стали виразно проявлятися обмеження у регулюючих можливостях ринкового механізму. В економіці спостерігалися такі процеси, як: тривалі

порушення рівноваги між попитом та пропозицією, безробіття та інфляція. Тому виникла необхідність активного втручання держави в економічні процеси.

На меті поставлено вирішення таких проблем:

- 1) масштаби втручання держави в економіку;
- 2) співвідношення між державою та ринком, як саморегулюючим механізмом;
- 3) яку модель чи політику повинна проводити держава для ефективного економічного та соціального розвитку;
- 4) удосконалення антимонопольної політики, яка впливає на соціально-економічний розвиток держави;
- 5) проблема делегування повноважень між державою та регіонами;
- 6) удосконалення регулювання всіх факторів економічного розвитку (демографічна та соціальна політики, ресурси, технології та інституціональне середовище).

Мета та задачі дослідження. Мета - на основі вивчення різних теоретичних концепцій про межі втручання держави в економіку, а також аналізу зарубіжного досвіду виявити загальні та специфічні закономірності цього процесу в Україні та обґрунтувати пропозиції по його удосконаленню. Визначення необхідності активного втручання держави в економіку та визначення місця держави на сучасному етапі розвитку України.

Задачі, що впливають з цієї мети:

- вивчити теоретичні концепції державного регулювання економіки;
- оцінити національні моделі державного регулювання економіки (американську, англійську, німецьку, шведську, японську);
- обґрунтувати загальне і специфічне в державному регулюванні економіки України;
- дослідити роль держави в регулюванні попиту та пропозиції;
- запропонувати пріоритетні завдання сучасного державного регулювання економіки України та розробити ефективні його напрямки.

- навести теоретичні та практичні рекомендації щодо ефективності державного регулювання економіки в Україні.

Об'єкт дослідження: ринкова економіка.

Предмет дослідження: державне регулювання економіки, його теоретичні концепції в цілому та в сучасних умовах розвитку ринкових відносин в Україні зокрема.

Методи дослідження: теоретичні і концептуальні розробки провідних вітчизняних та зарубіжних вчених в області особливостей державного регулювання економічних процесів. Методологічну основу складає діалектичний метод пізнання, що пояснює вивчення економічних явищ в їх постійному розвитку і взаємозв'язку. Також у роботі використовувались такі методи дослідження, як методи наукової абстракції, індукції і дедукції, економічно-статистичні методи збору і обробки інформації, методи поєднання історичного і логічного, а також методи системно-функціонального та порівняльного аналізу. Суттєвий внесок у розвиток і обґрунтування різних, нерідко протилежних точок зору на роль державного регулювання економіки внесли такі зарубіжні вчені, як Дж. Бьюкенен, Дж. К. Гелбрейт, Дж. М. Кейнс, А. Маршалл, В. Ойкен, П. Самуельсон, Дж. Стіглиць, Ф. Хайєк, Е. Хансен та ін. Методологічну основу державного регулювання в економіці заклали К. Маркс і Ф. Енгельс [1, с.49].

Серед українських і російських учених слід відзначити таких, як Ю. Архангельський, А. Бобров, В. Будкін, М.Зверяков, А. Віленський, І. Галиця, М. Долішній, Л. Дмитриченко, О. Канов, В. Конишев, О. Кошкарьов, В. Кредисов, І. Лукінов, С. Наливайченко, Л. Нємова, О. Новікова, І. Осадча, А. Патрон, Ю. Пахомов, А. Попов, А. Семенов, С. Серьогіна, Г. Тарасенко, К. Хубієв, О. Чаусовський, Л. Червова, М. Чумаченко, А. Чухно, Є. Ясін та ін.

ВИСНОВКИ

Економіка країни здатна ефективно функціонувати в тому разі, коли державне регулювання здійснюється з огляду на те, що держава може розвиватися як самоналагоджувальна система під дією об'єктивних законів, а також враховує існування індивідуальних намірів, думок, настроїв, довіри й моральних обов'язків кожного члена суспільства.

Питання сутності та методів державного регулювання економіки, і взагалі необхідності втручання держави в економічні процеси є досить актуальним та дискусійним для вітчизняних та зарубіжних вчених.

Державне регулювання економіки можна розглядати з теоретичного і практичного погляду. З теоретичного погляду державне регулювання економіки — це система знань про сутність, закономірності дії та правила застосування типових методів та засобів впливу держави на хід соціально-економічного розвитку, спрямованих на досягнення цілей державної економічної політики. Складною теоретичною проблемою є визначення об'єкта державного регулювання економіки.

З практичного погляду державне регулювання економіки — це сфера діяльності держави для цілеспрямованого впливу на поведінку учасників ринкових відносин з метою забезпечення пріоритетів державної економічної політики.

Проаналізувавши сутність і методи державного регулювання економіки можна зробити такі висновки:

1. Роль держави в регулюванні економічних процесів є досить важливою та залежить від певних історичних, політичних, соціальних та навіть культурних особливостей країни.

2. В економічній теорії виділяють наступні теорії державного втручання в економіку — монетаристську (або неокласичну) і кейнсіанську. Прихильники монетаристської теорії визнають необхідність державного втручання в економіку, однак зводять його до мінімуму і віддають перевагу опосередкованим методам впливу. Щодо кейнсіанської теорії, то її засновником вважають англійського

економіста Дж. М. Кейнса, який обґрунтував необхідність і роль державного регулювання економіки, описав основні засоби та інструменти впливу держави на економіку: стимулювання сукупного попиту шляхом заохочення інвестицій, зменшення ціни кредиту, розширення державних закупок, підвищення рівня зайнятості, проведення ефективної фіскальної політики.

3. Основним завданням держави як надбудови суспільства є створення сприятливих умов для всіх учасників ринкових відносин. З цією метою держава застосовує ряд методів у своєму регулюванні. Під методами державного регулювання економіки розуміють способи впливу держави в особі законодавчих і виконавчих органів на сферу підприємництва, інфраструктуру ринку, некомерційний сектор економіки з метою створення або забезпечення умов їх діяльності відповідно до національної економічної політики. Держава може використовувати прямі та непрямі (опосередковані) методи регулювання економіки.

4. В різних країнах і регіонах склалися різні моделі змішаної економіки. Вони відрізняються один від одного своїми «національними коефіцієнтами змішування» різних форм власності, ринку і державного регулювання капіталу.

5. Теорія державного регулювання повинна вдосконалюватись на основі трансформації теорії економічного росту в міждисциплінарну теорію розвитку соціально-економічних систем (для цього необхідна розробка міждисциплінарної моделі соціально - економічної системи).

6. Ринок є складовою товарно-грошових відносин, здебільшого їх організаційною формою. Але його структура також надзвичайно складна. Сучасний ринок - регульована система економічних (техніко-економічних, організаційно-економічних та економічної власності) відносин між суб'єктами різних типів і форм власності і господарювання, в межах окремих країн і світового господарства з приводу купівлі товарів і послуг згідно з законами товарного виробництва. Система ринку – це внутрішня будова, розташування та порядок окремих елементів ринку, сукупність окремих ринків у межах національної економіки і взаємодія між ними. Система ринку за економічним

призначенням об'єктів ринку: ринок товарів і послуг; ринок робочої сили; ринок природних ресурсів; фінансовий ринок; ринок науково-технічних розробок та ін.

7. Національний ринок є взаємопов'язаною сукупністю усіх конкретних ринків. Зміни в будь-якому секторі національного ринку зумовлюють зміни в інших його секторах. На кожному з ринків циркулюють певні об'єкти купівлі-продажу, взаємодіють особливі продавці і покупці та під впливом попиту і пропозиції формуються своєрідні ціни. По мірі переходу України до ринкових відносин виникали економічні та соціальні питання, які не могли бути вирішені автоматично ринком. З'явилися проблеми при збалансуванні рівноваги на ринку.

8. На макроекономічному рівні держава повинна регулювати створення в країні сприятливих умов для функціонування усіх суб'єктів ринку.

9. В Україні державне регулювання попиту та пропозиції особливо важливе, адже досить часто в нашій державі виникають ситуації, які неможливо врегулювати лише за допомогою ринкових важелів. Тому негайного вирішення потребує проблема ефективності державного втручання в регулюванні попиту та пропозиції. Тому, державне регулювання є важливим чинником ефективного збалансування попиту та пропозиції в Україні на сучасному етапі.

10. Щоб урівноважити ці два показники держава повинна проводити наступні заходи:

1) сукупний попит слід розглядати як загальний обсяг вітчизняних товарів і послуг, які готові купити домогосподарства, фірми та уряд країни, а також економічні агенти інших країн світу при певному рівні внутрішніх цін. Сукупний попит у закритій економіці — це заплановані витрати економічних агентів: приватного сектора на споживання та інвестиції, держави на закупівлю товарів, оплату послуг та праці окремим категоріям населення;

2) сукупна пропозиція — загальна кількість товарів і послуг, яка може бути вироблена і запропонована до продажу згідно з рівнем цін, що склався. Сукупна пропозиція дорівнює реальному валовому внутрішньому продукту. Вона залежить від рівня цін, виробничих потужностей економіки і рівня витрат;

3) макроекономічна рівновага визначається збалансованістю сукупного попиту та сукупної пропозиції на ринках. Вона забезпечується за допомогою державного регулювання на основі використання відповідних інструментів – державних витрат, податків, процентних ставок тощо.

11. Сучасна економіка України перебуває в дуже складному становищі, яке головним чином залежить від динаміки та структури сукупного попиту та сукупної пропозиції.

На сукупну пропозицію в Україні, крім цін, суттєво впливає низка таких нецінових чинників, як технологічний прогрес, зміна цін на ресурси та споріднені товари, зміни у бюджетно-податковій політиці, очікування підприємців. Нині в Україні сукупна пропозиція звужується завдяки зростанню цін на ресурси за наявності недовикористання виробничих потужностей (в Україні коефіцієнт завантаження виробничих потужностей не перевищує 70 %, натомість у країнах ЄС – більш 80 %) і значного прихованого безробіття (за різними оцінками – від 20 до 35 %). Проте основним чинником впливу на формування пропозиції в Україні залишаються ціни на ресурси, зокрема імпортовані енергоносії.

Недостатність пропозиції обумовлює зміну характеру економічних процесів в Україні. Відбувається заміщення імпортних товарів, переорієнтація імпорту на ввезення більш дешевих товарів з метою більш швидкого пристосування структури імпорту до вузького внутрішнього попиту населення України.

12. Державне регулювання сукупного попиту і сукупної пропозиції в сучасних умовах України має бути спрямоване на досягнення стійкого економічного розвитку. Сукупний попит та сукупна пропозиція в сучасній економіці України є визначальними макроекономічними категоріями, дослідження яких сприятиме формуванню не суперечливої системи макроекономічних категорій, що, в свою чергу, дасть можливість у практичній діяльності формувати економічну політику, яка вплине на зростання ефективності національної економіки.

13. Роль та місце держави в економіці України не є такими, що визначені раз і назавжди, а суттєво залежать від етапу розвитку економіки України. Тому

виникає необхідність постійного моніторингу процесу розвитку та ефективності взаємозв'язку економічного та інституціонального розвитку.

На сучасному етапі розвитку України державна власність за повного свавілля бюрократичного апарату може втратити не тільки ефективність, а й загальнонародний характер. Водночас надання основним ланкам господарства достатньої самостійності, звільнення їх від диктату відомств сприятиме конкурентоспроможності підприємств і трудових колективів.

Дослідження державного сектору та напрямків його удосконалення в сучасній економіці України дає змогу зробити такі висновки:

14. Реформування державного сектору в Україні має стратегічний характер, оскільки здійснюється на тлі зміни суспільного ладу та політичної системи, що вимагає створення принципово нової системи державного управління.

15. За світовим досвідом – в Україні існує необхідність побудови власної національної моделі державного сектора в умовах ринкової трансформації.

16. Удосконалення державного сектора економіки України необхідне і можливе шляхом:

1) прийняття низки законів, передусім Закону України «Про державний сектор економіки України», Закону України «Про Фонд державного майна України» тощо;

2) вироблення концепції формування структури державного сектора економіки;

3) посиленням заходів, спрямованих на боротьбу з корупцією в державних структурах.

Необхідним є створення єдиного органу управління державним сектором економіки. Розвиток соціальної сфери має розглядатися не лише як основний інструмент підвищення добробуту населення, а також як важливий чинник прискорення економічного прогресу, стимулювання нагромаджень та розширення внутрішнього ринку, підвищення продуктивності праці. Економічна та соціальна сфера тісно пов'язані між собою і тому важелі їх розвитку мають бути органічно узгодженими.

17. Щодо регулювання соціальною сферою, то можна запропонувати інноваційний підхід до удосконалення державного управління.

Цей підхід, на мою думку, повинен ґрунтуватися на таких принципах:

- зміщення пріоритетів розвитку суспільства у бік його соціальної складової;
- перехід від кількісних до якісних оцінок;
- підвищення якості життя в плановому континуумі;
- забезпечення взаємозв'язку і взаємозалежності якості життя людини і суспільства в цілому;
- формування спільних інтересів (екологія);
- визначення залежності між потребами і здібностями їх задоволення;
- формування критеріїв оцінки якості життя людини у відповідності з рівнем розвитку суспільства.

При цьому необхідно враховувати той факт, що не всі запропоновані інновації приймаються суспільством. Деякі можуть прийматися негайно, деякі – через тривалий час.

Одним із факторів, що впливають на опір змінам, можна вважати наявність специфічних установок і цінностей, які, відрізняючи від загальної установки на зміну, можуть заважати прийняттю зміни і навіть блокувати його.

Фактором, що впливає на швидкість прийняття інновацій, є демонстрація їхніх можливостей перед широкою аудиторією. Досвід показує, що інновація швидше приймається, якщо може бути легко продемонстрована її корисність.

18. Головними тенденціями функціонування та розвитку системи освіти в Україні, що впливають на закономірності управління навчальними закладами не залежно від їх типу і форми власності, є:

- пріоритетність загальнолюдських цінностей та гуманістичної спрямованості;
- активізація суспільних і державних зусиль для виведення освіти на рівень міжнародних стандартів і досягнень в цій сфері;
- формування національно-патріотичної моралі;

- розвиток освіти на основі новітніх психолого-педагогічних технологій;
- відхід від принципів авторитарної, заідеологізованої педагогіки, нівелювання природних індивідуальних особливостей усіх, хто навчається;
- радикальна перебудова управління сферою освіти через її демократизацію, децентралізацію, створення регіональних систем управління навчально-виховними закладами;
- розвиток недержавних форм власності закладів освіти.

19. Існує серйозна проблема стану галузі сучасної української медицини, яка турбує як населення так і державні органи. Через недостатнє державне фінансування галузі медицини, неможливо вирішити усі існуючі проблеми.

Галузь охорони здоров'я є однією з провідних у діяльності держави. На меті ставиться організувати та забезпечити кожному громадянину доступне медичне обслуговування, умови задля збереження й підвищення рівня здоров'я. Але сьогодні українська держава, здається, схильна розписатися у власному безсиллі щодо цього - посиляючись на складнощі економічного, політичного, соціального буття.

20. Щодо державного бюджету, то світовий досвід показує, що найдоцільніше зосереджувати функції, пов'язані з управлінням доходами та його витратами і виконанням бюджету, в системі органів Державного казначейства України, яке стало головним фінансовим агентом держави.

Видатки бюджету на соціально-культурні заходи мають не тільки соціальне, а й економічне значення, оскільки вони є найважливішою частиною затрат на відтворення робочої сили і підвищують матеріальний та культурний рівень життя населення.

21. Саме тому найбільш ефективним є розвиток соціальної сфери в досягненні високої якості життя населення за всіма складовими. Адже якщо хоч один функціональний комплекс соціальної сфери, покликаний забезпечувати високий рівень окремої складової, буде працювати неефективно, то відразу ж знизиться і загальна якість життя всього суспільства.

Отже, розвиток соціальної сфери має будуватися на вивченні якості життя населення за всіма його складовими та не тільки не допускати зниження досягнутого рівня якості життя, але і всіляко його покращувати за допомогою створення сприятливих умов для ефективного розвитку функціональних комплексів соціальної сфери.

Пропозиції по вдосконаленню теорії:

1) теорія державного регулювання повинна вдосконалюватись також і на основі трансформації теорії економічного росту в міждисциплінарну теорію розвитку соціально-економічних систем (для цього необхідна розробка міждисциплінарної моделі соціально - економічної системи);

2) в теорії регулювання повинна бути більш ґрунтовно пояснена необхідність створення стабілізаційного фонду економічного розвитку, джерела його формування та основні напрямки використання.

Практичні рекомендації:

1) необхідність постійного моніторингу процесу розвитку та ефективності взаємозв'язку економічного та інституціонального розвитку.

2) в Україні на прикладі США необхідно прийняти закон про відповідальність уряду за регулювання соціально-економічних процесів та регулювання попиту і пропозиції.

3) в теорії та практиці регулювання необхідна спеціальна служба соціально-економічної інформації в інтересах бізнесу, регулювання попиту та пропозиції, оптимізації внутрішньої та зовнішньої торгівлі, боротьби з безробіттям і бідністю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архангельський Ю. Про необхідність державного планування ринкової економіки // Економіка України. – 2010.- №3. С.47-52.
2. Геєць В. Характер перехідних процесів до економіки знань//Економіка України. – 2011. - №5. С.4-13.
3. Покритан А. Про економічний зміст сучасних суспільних відносин в Україні//Економіка України. -2000.-№10. С.46-59.
4. Сорока І.В. Криза перехідної економіки: методологія дослідження та проблеми елімінування//Вісник Донецького державного університету економіки і торгівлі.-2012.-№7. С.4-17.
5. Балацкий Е., Конышев В. Воспроизводственные аспекты динамики государственного сектора //Экономист.-2012.-№9. С.13-20.
6. Зверяков М.І. Перспективи формування нової якості економічного зростання// Фінанси України. – 2010. - № 9. – 1,0. д.а.
7. Чухно А. Актуальні проблеми стратегії економічного і соціального розвитку на сучасному етапі //Економіка України.-2009.-№5. С.14-23.
8. Анулова Г.Н. Денежно-кредитное регулирование: опыт развивающихся стран. - Москва : Финансы и статистика, 1992 . – 223 с.
9. Долан Э.Г. Государственное регулирование цен: уроки американского опыта // ЭКО. - 2012. – №7. С. 59-68.
10. Осипян А.Л. Экономика государства благосостояния: основы и формирование в условиях рыночной трансформации. – Монография. – Донецк. – 2001. – 302 с.
11. Буайе Р. Теория регуляции: критический анализ. – М., 1997, - 213 с.
12. Скрипник А.В. Державне регулювання трансформаційної економіки (аспекти моделювання). - Ірпінь: Академія ДПС України, 2012. - 312с.
13. Футоранська Ю. М. Передумови та шляхи реформування системи державного внутрішнього фінансового контролю в Україні //Фінанси України. – 2011.-№9. С.151-158.

14. Корняков В. Государственно-корпоративное направление развитой экономики // Экономист. – 2013. - № 5. с. 74-83.
15. Нестерова А.Д. Государственное регулирование экономики.- Калининград, 1997. - 63 с.
16. Зборовська О.М. Теоретичні концепції матеріальної основи державного регулювання економіки // Економіка та держава. -2009. - №8. С.6-11.
17. Беляєв О.О., Бабело А.С. Держава і перехідна економіка: механізм взаємодії. Монографія. К.: КНЕУ, 2003. – 190 с.
18. Дмитриченко Л. И. Государственное регулирование экономики: методология и теория. Монография. – Д.: «Укр НТЭК», 2011. – 113 с.
19. Бабич Д.В. Державне регулювання економіки в умовах ринку:Монографія - Х.: Основа, 2006. – 79 с.
20. Фролова М. Інституційний вимір державного регулювання економіки // Вісник національної академії державного управління при Президентові України. – 2004. - № 4. С. 260-264.
21. Лысюк В.М., Исаченко Д. А., Захарченко В.И. Регулирование экономики переходного периода. – Одесса: ИПРЭЭИНАН Украины. 2000.- 264 с.
22. Стеченко Д.М. Державне регулювання економіки// Економіка України. - 2007. – №6. С.13-17.
23. Клавдиенко В. Государственное регулирование в экономике (некоторые аспекты теории и мировой опыт)//Проблемы теории и практики управления. – 2005. - №6. С. 31- 35.
24. Гуревичев М. М. Государственное регулирование в условиях рыночной экономики : Монография. Х.: Основа, 2006. – 124 с.
25. Вербицкий С. И. Япония на пороге 21 века. М.: Знания, 2009. – 31с.
26. Краснов А. И Государственное регулирование научно-технического развития Японии на современном этапе//Российский внешнеэкономический вестник. – 2010. - №7. С. 11-12.
27. Панасюк Б. А. Державне регулювання економіки як мистецтво // Фінанси України. – 2009. - №5. с.14-19.

28. Евенко Л.И. Государство и управление в США. - М.: Мысль, 2004 – 60 с.
29. Панасюк Б. А. Економічна політика в Україні наприкінці 20 ст. - К.:Новий друк, 2002 – 54 с.
30. Філіпенко А. С., Балакін Р.Л., Будкін В.С. Міжнародні економічні відносини. – К.: Либідь, 2007. – 85 с.
31. Єщенко П. С. Економічна теорія й економічна політика в трансформаційному суспільстві // Економіка і прогнозування. – 2006. - № 4. С. 7-13.
32. Погребняк М.М. Механізм удосконалення системи державного регулювання економіки України на основі науково-методичних засад індикативного планування // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. - №10. С. 16-21.
33. Новіков В.М. Організація і розвиток соціальної сфери (зарубіжний і вітчизняний досвід).-К.:ІН НАН України.-2009.-247 с.
34. Надель С. Социальные факторы экономического роста// Мировая экономика и международные отношения. – 2005.- №5.с.26-33.
35. Ойкен В. Основные принципы экономической политики. – М.:2001. – 340 с.
36. Эклунд К. Эффективная экономика. Шведская модель. – М.:Экономика.-2006. – 320 с.
37. Конституція України.-К.:1996.
38. Статистичний щорічник України у цифрах за 2012 р.-Державний комітет статистики.- К.:2013.-247 с.
39. Черняк В. Модель економіки: вибор України // Економіка України. – 2013.- №9. С.31-39.
40. Ольсевич Ю., Мазарчук В.О. О специфике экономических институтов социальной сферы (теоретический аспект) //Вопросы экономики. - 2011. -№5. С.50-64.

41. Микульский К. Задачи и возможности социальной политики на современном этапе реформирования постсоциалистического общества // Российский экономический журнал.-2012.-№8. С.70-83.
42. А.А. Григорук, М.С. Палюх, Л.М. Литвин, Т.Д. Літвінова. Основи економічної теорії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
43. І. Рудь Міжнародні відносини і Україна. Вигоди і пріоритети// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://econoblog.com.ua>
44. Шишков Ю. Экономическая роль государства в современном мире// Экономист. – 2013. - №1. С.25-34.
45. Кредисов В. Держава і ринок: необхідність взаємодії у перехідній економіці //Економіка України. – 2009.-№2. С.50-58.
46. Канов А. Государственная собственность в экономической системе общества: некоторые теоретические аспекты // Экономика Украины. – 2012.- №2. С.33-42.
47. Тарасенко Г.Д, Економічні аспекти формування соціальної сфери в Україні//Соціальна економіка. – 2007.-№1. С.129-135.
48. Миропольский Д. Будущее мировой экономики: соотношение рыночных и плановых основ//Экономист.- 2009. - №8. С.59-66.
49. Задоя А., Момот В. Формування системи нових ринкових відносин //Економіка України. – 2010. - №5. С.44-50.
50. Волгин Н.А. Японский опыт решения экономических и социально-трудовых проблем. М.:Экономика. – 2003. – 254 с.
51. Нуреев Р. Теории развития: новые модели экономического роста (вклад в человеческий капитал) // Вопросы экономики . – 2011.- №9. С.136 -157.
52. Балацкий Е., Коньшев В. Воспроизводственные аспекты динамики государственного сектора // Экономист. – 2009. - №9. С.13 – 20.
53. Величко О. Соціальний захист населення у системі бюджетного забезпечення // Україна: аспекти праці. – 2009. - №6. С.40-43.

54. Закон України «Про державний бюджет України» // Фінанси України. – К.: 2012. - №2. С. 6-55.
55. Євтух О.Т. Взаємно кредитне суспільство як умова багатства людини і нації // Актуальні проблеми економіки . – 2009. - №1. С.49-53.
56. Мартынов А.О. О теоретических вопросах исследования рыночных деформаций //Общество и экономика. – 2010. - №11. С.70-91.
57. Чернецький Ю. Сучасний соціологічний інституціоналізм і «нова економічна соціологія» як напрями дослідження проблем економіки //Економіка України. – 2008. - № 5. С.62-68.
58. Мочерний С., Устенко О. Людина та закони її розвитку // Економіка України. – 2011. - №10. С.17-26.
59. Соболевская А.А., Попов А.К. Основные пути борьбы с бедностью //Труд за рубежом. – 2007. - №4. С.3-29.
60. Бабич Д. В. Державне регулювання економіки в умовах ринку: Монографія / Д. В. Бабич. – Х.: Основа, 2016. – 79 с.
61. Балацкий Е. Воспроизводственные аспекты динамики государственного сектора / Е. Балацкий, В. Коньшев // Экономист. – 2012. – №9. – С.13-20.
62. Зверяков М. И. Становление рыночной экономики. Монография / М. И. Зверяков. – Одесса: Пальмира, 2008. – 304 с.